

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Hapanta Ta Hellēnisti Heuriskomena

Origenes

Coloniæ, 1685

Homilia XV. in illud ipsum, Heu me mater: iterum aliter, usque ad istud:
Maledictus homo qui spem habet in homine, & firmabit carnem brachii sui.
Interprete Balthazare Corderio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79842](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79842)

increpasset, à plurimis judicatus quedam istiusmodi proferret. Primum juxta textum quedam ex prophetico sermone intelligamus; deinde etiam secundum anagogen, si prius induerimus constantiam, & libertatem, atque virtutem, fiduciamque Prophetæ. *Heu me mater, quare genuisti me virum, qui judicer & discernar omni terra?* O mater, ut quid me genuisti virum, qui judicer apud omnes qui super terram sunt, & discernar apud omnes qui in terra sunt. Propositum enim erat Prophetæ cum huic, tum illarum ceterisque prophetico more docere, arguere, & convertere. Propositum itaque & huic Prophetæ discernere, arguere, jus dicere cum posset, & expostulare cum peccatoribus, arguendo peccata populi, & quæcunque hi de populo ipsis tacerunt, quid attinet etiam commemorare? alium lapidarunt, alium fecerunt, alium occiderunt inter templum & altare, hunc in lacum cœni projecerunt increpiti. Et post hos omnes Salvator noster hoc ipsum egit excellentius quam hi, utpote Dominus Prophetarum existens: etenim quando ipse flagellabatur à ludæis, vel præceptoribus Judæorum, & præfide populi dicebat. *Ve vobis Scriba & Pharisei hypocritæ.* Et subdit ad unumquodque Væ, & propter hoc & illud. Contendamus igitur & nos ad beatitudines Prophetarum, hæc ipsa faciamus, ita ut ob dictionem & judicium adversus multos homines etiam dicamus: *Heu me mater, quare genuisti me virum qui judicer, & discernar in omni terra?* Magis proprie posset hoc propheticum etiam referri ad Servatorem. Esto enim Prophetæ hoc dicat, verumtamen haud vere hoc dicit, sed fortitan hyperbolice: non enim discretus fuit ad omnem terram. Cum autem venero ad Servatorem meum ac Dominum, & maxime propter illud ad judicium veniet; & ut iustificeris in sermonibus tuis, & vincas, cum judicaris, videbo Servatorem meum ac Dominum penes Patrem constitutum, cum omnibus nobis hominibus iudicio disceptaturum: & in quaestionem venit cum omnibus hominibus; in quaestione inquam venit, examinatur etiam ipse, & stetit quidem vindicans veritatem, sed non tanquam accusator. *Heu me mater, quare genuisti me virum qui judicer & discernar in omni terra?* Non potest Prophetæ istud omni terra dicere, sed Dominum nostrum ac Servatorem Iesum Christum novi amantes, & non solum amantes, verum etiam diligentes indignari, dicentes, Servatorem asserere vocem hanc non esse pro Filio Dei.

τῆς οὐδὲ οἱμοὶ ἐγὼ μήτερ, ὡς πᾶν με ἔτεκες ἄνδρα δικαζόμενον καὶ διακρινόμενον ἐν πάσῃ τῇ γῇ; ἐδυνάμην ἀποφθέσκειν τὴν πάσῃ τῇ γῇ λέγειν. ἀλλὰ τὸν κύριον ἡμῶν καὶ σωτῆρα ἡμετέρων χεῖρον οὐκ ἔχω φιλεῖντας, καὶ ἐμὸν φιλεῖντας, ἀλλὰ καὶ ἀπαπώνας ἀγαπητοὺς, λέγοντας ὅτι ὁ σωτὴς καὶ ὁ φῶς οὐκ ἐστὶν ἡμεῖς καὶ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ. δὲ τὸ δεικνύειν

Ἀπολλὰς ἐλέγξας. ἵνα πολλῶν χειρὶς φέρεται πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις. * πρῶτον καὶ λέγειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀποφθέσκειν τὴν πάσῃ τῇ γῇ λέγειν. ἀλλὰ τὸν κύριον ἡμῶν καὶ σωτῆρα ἡμετέρων χεῖρον οὐκ ἔχω φιλεῖντας, καὶ ἐμὸν φιλεῖντας, ἀλλὰ καὶ ἀπαπώνας ἀγαπητοὺς, λέγοντας ὅτι ὁ σωτὴς καὶ ὁ φῶς οὐκ ἐστὶν ἡμεῖς καὶ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ. δὲ τὸ δεικνύειν

Hebr. 11. 37.

Matth. 23. 14.

Psalm. 66.

ἐπὶ

ὅτι οὐκ ἀλλότριον ἔστι ἐγὼ τοῦ θεοῦ. οἱμοὶ ἐγὼ
 μήτηρ. καὶ λύπος ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου ἐξ ἀνάγκης.
 καὶ ἡ ψυχὴ μου τελευτᾷ. καὶ τὴν ἐν τοῖς σω-
 φηταῖς ἐξηγῶν ὁμοίως ἡ ἐνθάδε. οἱμοὶ ἐγὼ
 μήτηρ, ὡς πᾶσι μετέτεκες ἀνδράς δικαζόμενον,
 καὶ διακρινόμενον ἐν πάσῃ τῇ γῇ; ἢ ὅτε δι-
 δόλωλεν ὁ πούλλος ὁ δούρειος βότρυς. οἱμοὶ
 ψυχὴ ὅτι διδόλωλεν εὐλαδίας διὰ τὴν γῆν, καὶ
 ὁ κατεβῶν ἐν ἀνθρώποις ἐχ' ὑπάρχει. τίς
 οὐκ λέγει τοῦτο. οἱμοὶ, ὅτι ἐξηγῶν ὡς συνά-
 γων καλὰ μὴ ἐν ἀμνηστί; ἀλλὰ ὅτι ὁ σωφρο-
 νίας* σωτὴρ τοῦ θεοῦ συνάγει; ἀλλὰ ὅτι ἀγρόν
 ἐχ' ὁ σωφρονίας; ἀλλὰ ἐδένος ἐστὶ συνάγειν
 * καὶ πᾶσι διὰ τὴν δεισιμασίαν τῶν ἰσχυρῶν, ἐν
 μὴ ἐκείνῃ καὶ σωτὴρ ἰσχυρῶν. ἐπεὶ ἐν
 πολλὰ πῶμα ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἀλλὰ ἡ ἐν ἡμῖν
 τοῖς νομιζομένοις εἶναι διὰ τὴν ἐκκλησίαν θρη-
 νῆα, περὶ τὴν ἡμῶν ἀμαρτήματα λέγων. οἱ-
 μοὶ, ἐγὼ, ὅτι ἐξηγῶν ὡς συνάγειν καλὰ
 μὴ ἐκείνῃ ἡμῶν ἐκείνῃ δὲ τῷ θεῷ, ἀλλὰ ἐκεί-
 νῃ ἐστὶν. ἀλλὰ ἐνέσται ἐν αὐτῷ τρυφήσαι ἡ δει-
 σιμασία* ὁ θεὸς ἐνέσται ὅτι δυνάμει φθορῆς
 * πᾶσι ἐστὶν. ἐν αὐτῷ ὀλίγον* ἐπὶ* ἐχόντες ἐν
 * καὶ τοῖς κόκκοις δύο ἢ τρεῖς, αἱ ἀμαρτίαι ἡμῶν
 * πολλὰ εἰσιν ἐφ' ἡμῶν, ὅθεν ὡς ἡ ἐκκλησία,
 * τὰς χερματίζοντας, πεπληρωμένους ἀμαρτω-
 λῶν, λέγει. οἱμοὶ, ὅτι ἐξηγῶν ὡς συνάγειν κα-
 λὰ μὴ ἐκείνῃ ἡμῶν, καὶ ὡς ὁ πούλλος ἐν τρυφῇ
 τῷ ἡμῶν κατέπον ἐν τῇ ἀμπέλῳ ἐκα-
 τῇ ὅτι ἡμῶν κατέπον ἐστὶν ὡς ἀμπέλῳ ἐν
 τῷ πόνῳ. καὶ ἀμπέλῳ ἐν ἀγρότερον μετ' ἑν-
 * ἐγὼ ὅτι κατεφύγετα σε ἀμπέλῳ κατεφύ-
 * γον πᾶσαν ἀληθινῶν ἐξέχει* (ζητῶν πῶς τευ-
 γήσαι, εὐερίως ὁ πούλλος πᾶσι καὶ βραχέως
 βότρυας, οὐκ εὐθαλῆς, ἀλλὰ πολλὰς. τίς ἡμῶν
 ἐχ' ἐβότρυας δόξαι; τίς ἡμῶν ἐχ' ἡμῶν ἀμαρ-
 τίας; κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν ὡς θαυμάσων τὸ ὄνο-
 μα σε ἐν πάσῃ τῇ γῇ; ταῦτά ὡς ἐν ἀδυστάσει
 μοι. οἱμοὶ ἐγὼ μήτηρ, ὅτι οὐκ ἀλλότριον
 ἐστὶν τὸ σωτὴρ ἡμῶν, δεισιπότης, καθορῶν
 τὸ ἀμαρτήματα τῶν ἀνθρώπων, * νῦν τὸ
 * λέγειν τοῦτο. οἱμοὶ. ὁ σωτὴρ ἐχ' ἡ θεός; ἀλλ' ἡ
 ἀνθρώπων, ἐχ' ἡ θεία, ἀλλ' ἡ ψυχὴ ἐκείνο
 παρὲς μὴ σωφρονίας. οἱμοὶ ψυχὴ ὅτι διδο-
 λῶν εὐλαδίας διὰ τὴν γῆν, καὶ ὁ κατεβῶν ἐν
 ἀνθρώποις ἐχ' ὑπάρχει. ἦλθεν ὁ πούλλος
 ἐν ἀνθρώπων ἡ ψυχὴ μακαρία, ἀνέλαβε σῶ-
 μα ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπων ἐάν τὸ ἀμαρτήματα
 * καὶ λέγει πᾶσι τὸν πατέρα. τίς ὠφέλεια ἐν τῷ ἀμαρτήματι, ἐν τῷ καλῶναι με εἰς διαφθο-
 ράν; μὴ δόξα μοι γίνεσθαι ὡς ἐχ' ἀλλὰ ἐφ' ἡμῖν μὴ λείτω τοῦτο. οἱμοὶ. ἐφ' ἡμῖν μὴ λεί-
 T 2 dicent

A Ostendendum autem minime alienum esse
 à Filio Dei istud: *Heu me mater: Tristis est anima mea usque ad mortem: Et anima mea turbata est*: item quæ in reliquis Prophetis & similiter hic dicta sunt: *Heu me mater, quare genuisti me virum qui iudicet & discerner in omni terra? Vel quando perit racemus ut inveniat botrum.* *Vae mihi anima, quia perit pius de terra, & qui corrigat in hominibus non est.* Quis ibidem aut illud? *Vae mihi, quia factus sum sicut qui congregat stipulam in messe.* Ergone nimirum Propheta fecit & vult congregare: ergo utique agrum habet Propheta? Atqui nullius penitus est congregare ex messe ac satis, nisi Domini ac Servatoris Jesu Christi. Cum igitur multi sint lapsus in Gentibus, quin & in nobis qui aestimamur esse de Ecclesia lamentatur, & luget peccata nostra dicens: *Vae mihi, quia factus sum sicut qui congregat stipulam.* Unusquisque nostrum semet ipse examinet, utrum stipula sit; utrum reperturus sit in ipso quod vindemiet aut metat Filius Dei; reperiemus nos à vento corruptos quosdam esse. Cum igitur paucillum quid residui in nobismet ipsis grana duo vel tria haberemus, & peccata nostra plurima existerent, videret autem Ecclesias (prout appellantur) peccatoribus refertas, ait: *Vae mihi, quia factus sum sicut qui congregat stipulam in messe, & sicut racemum in vindemia.* Venit quærens fructum in vinea. Unusquisque enim nostrum ad instar vineæ in loco pingui plantatur. Et vineam de Egypto transtulit; Ego autem plantavi te vineam fructiferam omnem veram. Venit quærens quodammodo vindemiare, reperit racemum quempiam atque exiles uvas, minime fertiles, neque multas. Quis nostrum habet uvas virtutis? quis nostrum habet genimina Dei? *Domine Deus noster quam admirabile est nomen tuum in universa terra!* Hæc quasi in transitu à me dicta sunt. Istud *Heu me mater*, minime alienum est à Servatore nostro, dum ejus divinitas peccata hominum cerneret, nunc dicere istud *Heu me*. Servatorem sumo non qua Deum, sed qua hominem, non qua sapientiam, sed qua animam. Illud Propheticum hic adjunxerim: *Vae mihi anima, quia perit pius de terra, & qui corrigat in hominibus non est.* Venit in vitam humanam anima hæc sancta, corpus assumpsit pro hominibus; cum videret peccata, dicit ad Patrem: *Quæ utilitas in sanguine meo, dum descendo in corruptionem? Nunquid constabitur tibi pulvis?* Veruntamen super nos non dicatur istud: *Vae mihi*: super nos ne dicant Angeli cælestes Servatoris nostri dicentes: *Vae mihi* (quia & ipsi

Matth. 26.

38.

Ierem. 12. 27.

Mich. 7. 2.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

Vae ibid.

dicent; Væ mihi: neque enim meliores sunt
Servatore nostro, & ipsi lapsus nostros cer-
nunt: at beati illi, super quibus Angeli non
dicent; Væ mihi, sed beatos pronuntiant.

Lucæ 15. 7. Nam ita gaudium erit in celo super uno pecca-
tore penitentiam agente, quam super nonaginta
novem justis, qui non indigent penitentia.
Hæc sunt consolationis. Heu me mater, quare
me genuisti? Quam dicit matrem? Num in
mulieribus potest etiam animam dicere, &
Mariam? Si quis autem hoc admittat: No-
vissime acceperat mater mea Spiritum sanctum,
& adduxit me in montem magnum Thabor, &
cætera. Potest suam matrem videns dicere:
Heu me mater, quare me genuisti virum qui ju-
diceret & discernat in omni terra & ludicatur
omni terra: atque discernitur, & ad unum-
quemque dicturus est: Ego feci hæc & illa,
& incarnatio mea præstitit hæc & illa, &
pro salute tua passus sum atque sustinui. Hæc
dicente Servatore quid agemus? judicatu-
rus enim est in universa terra. Id quod sequi-
tur, videre volo. Potest tam ad Prophetam
quam ad Servatorem secundum unam ex-
positionem referri. Videamus etiam quod
sequitur: Non debuit, nec debuit mihi quisquam.
Venit princeps hujus mundi, & in me non habet
quidquam. Et revera nihil debuit, unusquisque
autem nostrum debitor est peccatis, & de-
bitor est habens chirographum. Post deletum
chirographum suum unusquisque quanta fecit

1 Pet. 2. 22. chirographa? Qui peccatum non fecit, nec in-
ventus est dolus in ore ejus, non fecit chiro-
graphum. Quid porro etiam illud? Nec de-
buit mihi quisquam? quomodo explicabimus
hoc de Servatore: Non debuit mihi quisquam.
Ut etiam sic legimus, sciendum tam est plu-
rima Septuaginta Interpretum exemplaria
non sic habere: postmodum autem inspi-
cientes etiam reliquas editiones, cognovi-
mus scriptorum esse errorem, nihilominus
utroque modo explicari potest hic locus.
Quomodo nimirum non debuit mihi quis-
quam? Omnibus debita ipsorum dimisit.

Lucæ 7. 41. debitores erant homini cuiusdam feneratori: unus
debebat denarios quingentos, & alius quingua-
ginta: non habentibus illis unde redderent, do-
navit utrisque. Vnde videre duos debitores,
unum, qui quingentos debebat, & alterum,
qui quinquaginta? E duobus populis qui in
Deum crediderunt, Iudeorum populus non
credens in Christum debebat quinquagin-
ta, fortasse nos qui ex Gentibus sumus, ut-
pote omnium impiissimi effecti quingentos
denarios debebamus: de quibus etiam dici-
tur in persona meretricis illius penitentis.

τῶν δύο δὲ ναὶ ἀμφοτέρω ἐχαίρει τὸ θεῖον ἰδεῖν τὰς δύο χρεωφιλίας, τὴν τὰ πεντα-
κόσια ὀφειλόντα, καὶ τὴν τὰ πενήντα ὀφειλόντα, καὶ τὴν δύο λαῶν πεπαιδευμένην τὴν θεοῦ, ὅτι τὴν
ὡν λαὸς ἀπιστῶν εἰς τὸν χρεῖσιν ὀφείλει τὰ πενήντα, τὰ χαῖ* ἡμεῖς οἱ δύο τὴν ἐκείνην, οἱ πα-
τὼν ἀσεβέστεροι γενημένοι τὰ πεντακόσια, ἐφ' οἷς ἐλεγε* ὅτι τὴν πορνήν ἐκείνην με-
τα-

Αὐτῶν οἱ ἀγγελοὶ τῶν ἐρανῶν ἔσωτες ἡμῶν
λέγοντες τὸ ὅμοιο. * ὅτε καὶ αὐτοὶ ἐξῶσιν ὁμοί-
α καὶ χρεῖσιν εἰς τὸ σωθῆναι ἡμῶν, καὶ αὐτοὶ
ἡμῶν ἀπὸ πλάσματος βλέπεσιν. ἀλλὰ μακά-
ριοι ἐκεῖνοι, ἐφ' οἷς οἱ ἀγγελοὶ οὐκ ἐξῶσιν
ὁμοί, ἀλλὰ μακαρίζον. * χαρὰ γὰρ ἐστὶν ἐν
ἐρανῶν γένε* ὅτι ἐν ἀμαρτωλῶ μετάνοιαν, καὶ
ἐν ἐναντηκῶ ἐνείκα; οἱ ἐχρεῖσιν ἐχρῶ μετάνο-
ίας τῶν ἐν ἀμαρτωλῶ ὁμοί, οἱ ἐγὼ μὴτέρας
τίνα μετέτεκες; τίνα λέγει μῆτερας; * ἀρ' οὐ
ἐν γυναιξὶ δυνά* καὶ τὴν ψυχὴν λέγει, καὶ
τὴν μαρτίαν; εἰς πᾶς ἀσθενέσταται, ἀρ' οὐ
ἐλαβέ μετ' ἡμῶν μετ' ἀγῶν πνέυμα, καὶ
ἀνέγει μετ' ἐς τὸ ὄρα* τὸ μέγα τὸ θαῦμα καὶ
τὸ ἐξῆς. δυνάται αὐτὸς ἰδὼν τὴν μῆτερας
γενε* ὁμοί ἐγὼ μῆτερας τίνα μετέτεκες ἀνδρα
δικαζόμενον καὶ διακρινόμενον ἐν πάσῃ τῇ
γῇ; δικάζεται πάσῃ τῇ γῇ & διακρίνεται,
καὶ μέλλει πᾶσι ἐκαστον λέγειν. ἐγὼ πεποιθήκα
τὰς καὶ τὰς, καὶ ἡ οἰκονομία μετ' ἐπερὶ τῶν
δε, καὶ τὰς ἐν τῇ σωτηρίᾳ σε ὑπέμενα τῶν
τα λέγοντ' ὅτι τῶν ἐν τῇ ποιήσωμεν; μέλλει
γὰρ διακρίνειν ἐν πάσῃ τῇ γῇ. τὰ ἐξῆς δὲ λέγει
ἰδεῖν δυνάται καὶ ἐπὶ τὴν πνεύματι καὶ μῆτι
δὴν μὴ ἀναφέρειν* καὶ ἐπὶ τὴν σωτηρίαν ἰδὼν
μὴν καὶ τὰ ἐξῆς. οὐκ ὀφείλονται, εἰς ὅτι
λησέ με εἰδὼς. ἐρχεται ὁ ἀρχὼν ἔσθ' ὅς τις
τέτα, οὐκ ἐχρῶ ἐν ἐμοὶ εἰδὼν. καὶ ἀληθῶς
οὐκ ὀφείλονται. ἐκαστος ὅτι ἡμῶν ὀφείλονται
τὰς ἀμαρτίας, ὅτι ὀφείλονται ἐστὶν ἐχρῶ χρεω-
γραφον μετ' ὅτι ἐλαβε φθῆναι αὐτὸς * χρεω-
γραφον ἐκαστος πόσα πεποιθήσει χρεωγρα-
φα; ὅς ἀμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, εἰς ὅτι εἰδὼν
ὅτι ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ, οὐκ ἐποίησε χρεωγρα-
φον. πᾶς ὁ καὶ τὸ. οὐκ ὀφείλονται μοι εἰς εἰς;
πῶς διηγεσόμεθα ὅτι τῶν ἐν τῇ σωτηρίᾳ οὐκ ὀφείλονται
μοι εἰς εἰς; εἰ ἐν ἀνθρώποις ἔτι, ἀλλὰ
ἐν εἰδὼν ὅτι τὰ πλείονα τῶν ἀνθρώπων
ἐκδόσεως τῇ ἐκδόσει οὐκ ἐχρῶ εἰς εἰς.
ἐξῆς ὅτι ὅτι ἀνθρώποις καὶ τὰς λοιπὰς ἐκδόσεις,
ἐγὼ μὴ γενομένην εἶναι ἀμάχημα. καὶ τὰς
ἐκατέρωθεν ἐστὶ διηγεσάμεν τὴν ἑπομένην. * πᾶς μὲν
οὐκ * ὀφείλονται μοι εἰς εἰς; πᾶσι τὰ ὀφείλονται
ματα ἀνθρώπων ἀνθρώπων ἀνθρώπων ἀνθρώπων
φείλε* ἡσθ' ὅτι εἰς ὀφείλε δυνάμει πᾶσι
κόσια, ὅτι ἑτέρω πενήντα. μὴ ἐχρῶνται ἀν-

τὸ πρῶτον καὶ τοῖς ἐπὶ πρῶτον, πῶς τὰ πεντα-
 κῶστα ἐπὶ τὸ ἐκείνῳ ἀναφέρεται; ἐν τῇ καὶ
 *Gal. 1. 1. τοῦ αὐτοῦ ἡ γυνὴ ἡ ἀποστολὴ αὐτῆς; ὡς δὲ * ο
 ἐρεκεν τῷ ἁμῶν, ἀνθρώπῳ δανεισθῆ ἦσαν
 χρεωφειλέται δύο. εἰς ὠφείλε διναρεῖα πεντα-
 κῶστα, ὅτε οὗτος πενήτην καὶ τὰ ἐξ ἑσῶ. ταῦ-
 τα διὰ τὸ ὅτι ὠφείλιστα, ἐδὲ ὠφείλυσθε μοι
 ἐδὲ εἰς ὃ ἡμῶν ἀγαθῶν ὡς ἀπὸ τοῦ ἡμῶν * ὅτι
 *Gal. 1. 2. ὠφείλιστα, ἐδὲ ὠφείλυσθε * μοι ἐδὲ εἰς ὃ ἡ
 ἡμῶν με ἐξελίκεν ἐν τοῖς κατὰ κερμαῖς με * B
 καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐξ ἀδελφῶν. ἀλλὰ ἡ ἐν διω-
 *Gal. 1. 3. κησὶ θεοῦ * ἵνα πολλῶν διελθόντων λόγων, ἡμῶν
 μῶν καὶ τοῦ ἐκ ἑσῶ τῶν ἐρεμῶν ἐπὶ τῷ ἁλλῷ
 ἐν τῇ καὶ τῇ ἡμῶν ἐπὶ τῷ ἁλλῷ ἐπὶ τῷ ἁλλῷ ἐν
 *Gal. 1. 4. εἰς τὸ * ἵνα ἀνταγωνισθῇ τὸ. ἡμῶν τῶν
 ἀνθρώπων ὅς τινι ἐλπίδα ἔχει ἐπὶ ἀνθρώπον.
 *Gal. 1. 5. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 6. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 7. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 8. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 9. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 10. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 11. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 12. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 13. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 14. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 15. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 16. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 17. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 18. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 19. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 20. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 21. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 22. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 23. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 24. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 25. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 26. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 27. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 28. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 29. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 30. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 *Gal. 1. 31. ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν τῇ ἡμῶν
 ἐν τῇ τῇ ἡμῶν τῇ ἡ

Atqui posuisti non nemo, quæ ratione quæ-
ngeta ista ad illam referantur? ex quo &
qualis sit mulier quæ tangit eum; ad quod dixit
Simoni: *Homini cuidam feneratori erant duo
debitores: unus debebat denarios quingentos,
alter quinquaginta, & cætera. Hæc dicta sunt
propter illud: Non debui, nec debui mihi
quispiam.* Quod erat necesse vobis propo-
nere. *Non debui, nec debuit mihi quispiam.* For-
tuito non defecit in iis qui maledicunt mihi.
*Et si mortuus sit ex infirmitate; sed vivit ex
virtute Dei.* Deinde multis dictis, erat qui-
dem etiam de quolibet dictorum alicuius di-
cendum; sed minime jam integrum est tem-
pore nos urgente. Dicamus itaque quoad
licet de eo quod lectum est; *Maledictus ho-
mo qui spem habet in homine:* ex eo quod mul-
ti putarent hominem quidem Dei Filium
esse Servatorem: nam cum multis malis
humanis ausi sunt etiam hoc dicere, nempe
Unigenitum primogenitum omnis creatu-
re non esse Deum. Maledictus enim homo
qui spem habet in homine. Manifestum est
utique maledictos esse qui spem habent in
homine. Sperans in Jesum Christum ego
hominem non novi: non solum hominem
non novi, sed sapientiam novi, ipsam per
se justitiam, hominem, per quem omnia
creata sunt in cælis & in terra, sive visibilia
sunt, sive invisibilia, sive principatus, sive
potestates. *Maledictus homo qui spem habet in
homine.* Et si enim servet Servator, quia
quem portabat, homo erat: atamen licet
homo erat, sed nunc nequaquam est homo.
Et si cognovimus secundum carnem Christum: 2. Cor. 5. 16
sed nunc jam non novimus, inquit Apostolus:
propter ipsum non amplius sum homo, si
sermone ejus sequor. Cæterum ait: *Ego dixi,*
xi, Dii estis, & filii Excelsi omnes. Quemad- *Psal. 82.*
modum igitur *primogenitus est ex mortuis,* ita *factus est* *Col. 1. 18.*
primogenitus omnium hominum
quos in Deum transtulit. Maledictus igitur
homo qui spem habet in homine, & firmat car-
nem brachii sui. Qui nimirum confirmat car-
nalia, qui robur corporeum cum obtine-
rit, etiam militat secundum carnem. Ve-
rum non ita Sanctus se habet: neque enim
firmat carnem brachii sui: semper enim
mortificationem Jesu in corpore suo habet,
& mortificat membra sua quæ sunt super
terram, fornicationem, immunditiam: qui
hæc mortificat, non firmat carnem brachii
sui. *Maledictus qui spem habet in homine.* Si-
militer hoc pertinet ad eos qui sperant in
dignitatibus. Hic veliste amicus meus est
Centurio, Præfectus est, quidam meus ami-

